

ת"פ 24346/12/14 - מדינת ישראל נגד מרדכי סיטון

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 24346-12-14 מדינת ישראל נ' סיטון
תיק חיצוני: 0-1350-20140-4459

בפני	כבוד השופט יוסי טורס
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם/מבקש	מרדכי סיטון
	ע"י ב"כ עו"ד אבי אמר ו/או יוני דדון

החלטה

לפני בקשה לביטול כתב האישום בשל היעדר שימוע, בהתאם לסעיף 60א' לחוק סדר הדין הפלילי, תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ").

העובדות והבקשה

- נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו בין היתר עבירות אלימות כלפי המתלוננת. בכתב האישום הוגדרה המתלוננת כבת זוגו של הנאשם ועל כן יוחסה לו עבירה לפי סעיף 380 + 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) היינו תקיפה בנסיבות מחמירות, כאשר הנסיבה המחמירה היא היותה של המתלוננת זוגתו של הנאשם.
- על כך חולק הנאשם וטוען כי סיווגה של המתלוננת על ידי המאשימה כזוגתו, פגעה בזכותו לשימוע טרם הגשת האישום, שכן תקנות סדר הדין הפלילי (קביעת סוגי פשעים שלגביהם לא תחול חובת היידוע לפי סעיף 60א' לחוק), תשס"ה-2005 (להלן - "התקנות") מחריגות עבירות כלפי בן משפחה מכלל העבירות לגביהן קיימת זכות שימוע. לטענתו המתלוננת אינה זוגתו, היא אף אינה ידועה בציבור כזוגתו ומכאן שאינה "בן משפחה" כהגדרת הביטוי בסעיף 382 לחוק העונשין. לעניין זה מצוין הנאשם כי הכיר את המתלוננת כשבעה חודשים טרם האירועים הנזכרים בכתב האישום והגם שקיימו יחסי מין, לא היה קיים ביחסים ביניהם "כל סממן נוסף של בני זוג ואף המתלוננת ידעה על יחסיו של המבקש עם נשים נוספות".
- הנאשם מוסיף וטוען כי הפסיקה קבעה שלצורך הגדרת בני זוג כמשמעות הביטוי בסעיף 382 לחוק העונשין, יש

לבחון את מהות היחסים וכי אף במצבים בהם מדובר היה בשניים שהתגוררו יחדיו, לא בהכרח נקבע כי הם "בני זוג" לענין סעיף 382 לחוק העונשין. לאור כך טוען הנאשם כי לא היה בן זוגה של המתלוננת ועל כן נמנעה ממנו, שלא בדין, זכות השימוע הקבועה בסעיף 60א' לחוק סדר הדין הפלילי.

4. בענין זה מפנה הנאשם לפגיעה הקשה שנגרמת לאדם בעצם העמדתו לדין ומכאן לחשיבותו של הליך השימוע, שיש בכוחו למנוע את הגשת האישום מלכתחילה. נטען בענין זה כי הסעד הנכון לריפוי של הפגם, הוא ביטולו של כתב האישום ואין די במתן זכות טיעון בעוד כתב האישום תלוי ועומד, וזאת בשל החשש שהמאשימה לא תהא פתוחה דיה לבחון את החלטתה בדיעבד.

5. המאשימה מתנגדת לבקשה וטוענת כי לאור העובדות העולות מחומר הראיות יש לראות במקרה זה בשניים כידועים בציבור. נטען כי החוק אינו מגדיר ידועים בציבור מיהם, אך בפסיקה "ניכרת נטייה להקל בדרישות האובייקטיביות". כן נטען שאין הגדרה ברורה למונח "משק בית משותף" או למשך התקופה שנדרשת לצורך הגדרת מערכת היחסים כמקיימת את דרישות הסעיף לענין "בני זוג". לחלופין טוענת המאשימה כי בכל מקרה, אין חובה שתוצאת הפגם (אם קיים) תהא בטלותו של האישום ולאור העובדה שזכות השימוע אינה מוחלטת, אין מקום לביטול האישום אף אם נפלה שגגה בעמדת המאשימה.

דין והכרעה

6. המחלוקת העיקרית בין הצדדים הנה בשאלה אם ניתן לראות במתלוננת כ"בן משפחתו" של הנאשם. לשאלה זו חשיבות לצורך בחינת השאלות הנגזרות - האם הייתה לנאשם הזכות לשימוע טרם הגשת האישום והאם זכות זו הופרה.

7. סעיף 382 לחוק העונשין קובע כי:

לענין סעיף זה, "בן משפחתו" - לרבות מי שהיה בן משפחתו בעבר, והוא אחד מאלה:

- (1) **בן זוגו, לרבות הידוע בציבור כבן זוגו;**
- (2) קטין או חסר ישע, שעליו עובר העבירה אחראי, כהגדרת "אחראי על קטין או חסר ישע" בסעיף 368א.

8. בפסיקה ניתן למצוא גישה לפיה על מנת לענות להגדרת בן משפחה (באמצעות ההגדרה של "בן זוגו לרבות עמוד 2

הידוע בציבור כבן זוג") יש להראות קיומו של משק בית משותף וחיים משותפים (ת"פ (מחוזי תל אביב) 40032/03 **מדינת ישראל נ' אברמנטו** (2003); ת"פ (שלום ת"א) 5226/07 **מדינת ישראל נ' מיקי פוני** (24.12.08); ת"פ (ב"ש) 38101-07-11 **מדינת ישראל נ' אדם ססונקר** (27.3.12). מנגד, ניתן למצוא דעה שונה לפיה יש לבחון את טיבה של מערכת היחסים וכי אין לשלול ששניים יחשבו כבני זוג לצורך סעיף 382 לחוק העונשין אף ללא קיום משק בית משותף או מגורים משותפים (ע"פ (ב"ש) 51412-10-12 **א.ד. נ' מדינת ישראל** (8.5.13)). יצוין כי בעניין זה הסתמך בית המשפט המחוזי על הפרשנות שניתנה למונח בן זוג בהקשר לסעיף 351(ה) לחוק העונשין, שם קבע בית המשפט העליון כי "ברור הדבר כי מגורים תחת קורת גג אחת - אף שהם עשויים להוות אינדיקציה חשובה לקיומה של זוגיות, אינם בבחינת תנאי הכרחי שבלעדיו, תמיד, אין... השאלה המכרעת אינה האם מתקיימים ניהול משק בית משותף או מגורים משותפים, אלא שיש לבחון את מהות היחסים בין בני הזוג" (ע"פ 9187/03 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (26.9.05)). מובן כי מהות היחסים שתקיים את הגדרת המונח, תהא זו אשר תקיים את תכליתו של הסעיף, בכפוף לכללי הפרשנות במשפט הפלילי (דנ"פ 10987/07 **מ"י נ' ברק כהן** (2.3.09)).

9. בענייננו אינני נדרש לקבוע אם ניתן לראות בנאשם ובמתלוננת כבני זוג או ידועים בציבור. הסיבה לכך נעוצה במהותה של הבקשה שבפני ובפעולה המנהלית שאת תקינותה מבקש הנאשם לבחון. כאמור, טענתו של הנאשם הנה כי המאשימה סברה - טרם הגשת האישום - כי מתקיימת בנדון הגדרת "בן משפחה". בחירה זו הביאה למצב בו נמנעה ממנו זכות השימוע. טענתו היא כי בחירתה של המאשימה בסעיף אישום חמור יותר פגעה בו. כפי שאראה להלן, אין מקום לקבל טענה זו.

10. כידוע, בשלב בו בוחנת המאשימה את חומר הראיות עליה להחליט אם קיים סיכוי סביר להרשעה על סמך חומר הראיות שבפניה. בתגובתה ציינה המאשימה כי מדובר בשניים שניהלו "מערכת יחסים בת 7 חודשים... גרו יחדיו ארבעה חודשים ושמוך ניהלו משק בית משותף בתקופה זו. כמו כן החברה ראתה אותם כבני זוג". חומר החקירה אינו מונח בפני בית המשפט בשלב זה מטבע הדברים ובשים לב לתגובת המאשימה אינני רואה כל פגם לפיו על סמך מערכת עובדתית זו החליטה המאשימה לייחס לנאשם עבירה לפי סעיף 382+380 (ג) לחוק העונשין. בעניין זה רשאית המאשימה לפרש את חומר הראיות כמקים סיכוי סביר להרשעה בעבירה פלונית ובית המשפט לא יתערב בהחלטתה, במיוחד כאשר על פני הדברים נראה שקיים חומר ראיות גולמי התומך לכאורה במסקנה זו. יש לזכור כי "שיקול דעת ראש התביעה ביחס להליך הפלילי הוא אכן רחב מאוד, על כל שלביו, ובכלל זה גם באשר לבחירת סעיף האשמה ההולם את עובדות העבירה ונסיבותיה, אולם הוא אינו מוחלט. בתחום ההעמדה לדין, על השלכותיה השונות, יתכן שוני במרחב ההתערבות השיפוטית בהיבטים שונים הקשורים בהליך זה. כך למשל, מרחב ההתערבות בפן הראייתי הקשור בהעמדה לדין הוא צר במיוחד. פן זה נתון לידיעתה המיוחדת של התביעה, שאיננה הופכת נחלתו של בית המשפט, וממילא היקף התערבותו בהיבט זה הוא מינימלי ביותר." (בג"ץ 7195/08 **אבו רחמה נ' תא"ל אביחי מנדלבליט** ואח' (1.7.09)). עניינו משלב שאלות של עובדה ומשפט. מכאן, אף אם קיים מתחם התערבות בהחלטת המאשימה, הרי שהוא צר ביותר. משפירטה המאשימה תשתית עובדתית לכאורית, כפי שפירטה, אין כל מקום להתערבות בהחלטתה ביחס לסעיף האישום.

דוק: מובן שאינני קובע שתשתית עובדתית לכאורית זו, נכונה היא. ממילא שלא קבעתי שהיא תביא בהכרח לקביעה שהשניים אכן היו ידועים בציבור, אף אם תוכח. כל שנאמר הוא שעל סמך תשתית ראייתית לכאורית זו, אין למצוא פגם בכך שהמאשימה החליטה כפי שהחליטה.

11. ניתן היה לסיים כאן אך אומר עוד. בחירתה של המאשימה בסעיף האישום החמור יותר, אכן מעמידה את הנאשם בפני סיכון מוגבר, אולם אין לומר כי היא הסבה לו נזק משמעותי בהקשר של בקשה זו. אכן, העמדתו לדין של אדם קשה היא עבירו. יש בה לשנות את חייו ולהעמידו בפני סיכונים משמעותיים לשמו הטוב, מעמדו, רכושו ואף חירותו. מכאן נגזרת חשיבותו של הליך השימוע, שיש בכוחו למנוע את עצם ההעמדה לדין (ראה בהקשר זה החלטתי בת.פ. 15352-06-14 **מדינת ישראל נ' מונסון** (24.12.15)). ואולם, בענייננו מדובר בכתב אישום אשר הוגש ימים ספורים לאחר שחרורו של הנאשם למעצר בית, במסגרת בקשה להארכת מעצר על בסיס "הצהרת תובע". נראה כי רצונה של המאשימה להגיש כתב אישום בהליך מהיר (וזה אכן הוגש אגב בקשה למעצר עד תום ההליכים חרף שחרורו והיותו נתון ב"מעצר בית") יכול היה להצדיק שימוש בסמכותה של ראש יחידת התביעות כאמור בסעיף 60א'(ה) לחסד"פ. רוצה לומר כי אף אם עבירת האלימות לא הייתה מסווגת כעבירה "במשפחה" היה בכוחה של המאשימה להביא לביטול זכות השימוע, בשל רצונה להגיש כתב אישום בהליך מהיר לאור מהות הנושא. העובדה שהייתה קיימת אפשרות בדין להביא לשלילת זכות השימוע, יש בה להביא למסקנה שעצמת "הזכות" במקרה זה אינה גבוהה ועומד מולה שיקול משמעותי - הגשת האישום בהליך מהיר, כפי שאכן נעשה.

12. ולא למותר לומר אף זאת. הבקשה הוגשה חודשים רבים לאחר הגשת כתב האישום, כאשר התיק קבוע להוכחות ולאחר שהסנגורים קיימו פגישות עם ראש השלוחה במטרה להביא לביטול האישום מטעמים ראייתיים (ראה פרוטוקול הדיון מיום 29.4.15). הגשתה של בקשה זו לאחר משא ומתן ממשי עם המאשימה יש בה משום מקצה שיפורים המקשה את עוקצה של הבקשה ואסביר. בבקשה טען הנאשם כי אין די במתן זכות שימוע בדיעבד, בעוד כתב האישום תלוי ועומד אלא יש לבטלו. והנה, מסתבר כי הנאשם כבר מיצה את זכותו "לשימוע בדיעבד" בכך שניהל משא ומתן ממשי עם המאשימה. כאשר לא התקבלה עמדתו, הוגשה בקשה זו. מועד הגשתה עומד אפוא בעוכריו, באופן שאף אם הייתי סבור שנפל פגם בהתנהלות המאשימה (ואינני סבור כך) יש טעם ממשי בעמדה לפיה הסעד המתאים לא היה בהכרח ביטולו של כתב האישום. מסקנה זו מתחזקת נוכח העובדה שהנאשם כבר מסר תשובה לאישום והתיק קבוע להוכחות.

סיכום של דבר שהבקשה נדחת.

המזכירות תמציא החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תשע"ה, 02 יולי 2015, בהעדר הצדדים.